

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СУЧАСНІ НАПРЯМКИ ЕЛЕКТРОННОЇ ЕКОНОМІКИ»

Ступінь освіти	доктор філософії
Спеціальність	С1 Економіка та міжнародні економічні відносини
Освітня програма	Економіка
Тривалість викладання	7 чверть
Заняття:	4 години на тиждень
Лекції	2 години
Практичні	2 години
Мова викладання	українська
Кафедра, що викладає	економіки та економічної кібернетики

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=3760>

Консультації: 11.20-12.40, щовівторка (крім святкових днів), ауд. 3/27 (лекції)
11.20-12.40, щосереда, (крім святкових днів), ауд. 3/27 (практика)

Онлайн-консультації *: група у Teams

Інформація про викладачів:

Чуріканова Олена Юріївна (лекції)	доцент, к.е.н.
Персональна сторінка	https://ekit.nmu.org.ua/ua/prepod.php
Е-пошта:	Churikanova.o.yu@nmu.one
Чуріканова Олена Юріївна (практичні/семінарські заняття)	доцент, к.е.н.
Персональна сторінка	https://ekit.nmu.org.ua/ua/prepod.php
Е-пошта:	Churikanova.o.yu@nmu.one

1. Анотація до курсу

Сучасні напрями електронної економіки. Вивчення стану цифрового середовища і процесів цифрової трансформації є основою для побудови успішних бізнес-моделей компаній будь-якого масштабу - від старт-апів до світових гігантів. Особливу увагу буде приділено питанням світової практики успішної побудови електронного бізнесу від народження бізнес-ідеї до виведення на ринок, вбудовування інструментів електронного бізнесу в стратегію розвитку традиційних компаній, особливостям побудови системи електронного маркетингу і використання на практиці основних інструментів маркетингових досліджень, управління рекламою і просуванням електронного бізнесу та електронної комерції. Заключною темою стане дослідження світових трендів цифрової економіки і технологій Індустрії 4.0, тенденцій і перспектив розвитку електронного бізнесу та електронної комерції.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – формування компетентностей щодо:

- знань моделей соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки;
- знань теоретичних та методичних засад електронної економіки, вмінь виконувати аналітику;
- навиків працювати з електронними платіжними системами та проводити фінансові операції та аналітичні дослідження.

Завдання курсу:

- Ознайомити здобувачів вищої освіти з цифровою економікою: основи управління електронним бізнесом та електронною комерцією;
- Навчити студентів ідентифікувати моделі електронного бізнесу;
- Розглянути та опанувати використання інструментарію електронної економіки в ринках інтернет-магазинів, електронних платежів, інтернетбанкінга, криптовалюта та ін.;
- Навчити управлінню ланцюгами поставок (scm). Розвиток віртуальних бірж;
- Розглянути проблеми управління електронним бізнесом та електронною комерцією;
- Розглянути напрями цифровий економіка і індустрії 4.0: тенденції та перспективи розвитку електронного бізнесу та електронної комерції.
- Здобути практичні навички роботи з big data як інструментом клієнтономікі.

3. Результати навчання:

- Розробляти моделі розвитку соціально-економічних процесів та систем з використанням інформаційних технологій.
- Моделювати економічні процеси, системи, явища, використовуючи апарат математичного та комп'ютерного моделювання
- Розуміти теоретичні засади електронної економіки та методів захисту інформації.
- Використовувати інструментарій створення і використання систем електронної економіки.

4. Структура курсу

ЛЕКЦІЇ

1. ЦИФРОВА ЕКОНОМІКА: ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ЕЛЕКТРОННИМ БІЗНЕСОМ ТА ЕЛЕКТРОННОЮ КОМЕРЦІЄЮ

Роль інноваційних технологій в формуванні цифрової економіки.

Ознаки цифрової економіки. Структура ВВП розвинених країн.

Найдорожчі старт-апи та найбільші угоди на ринку електронного бізнесу та електронної комерції.

Принципи цифровізації сучасних компаній.

Що таке електронний бізнес і електронна комерція? У чому різниця?

Вплив інформаційної революції на бізнес. Можливості та загрози.

2. МОДЕЛІ ЕЛЕКТРОННОГО БІЗНЕСУ

Глобалізація і потреби Покоління Next.

Трансформація організаційних структур управління під впливом еволюції інформаційних технологій.

Зміни в процесах управління людськими ресурсами (HRM), якістю (TQM), маркетингом та іншими підсистемами організації.

Найуспішніші моделі електронного бізнесу.

3. СУЧАСНИЙ РИНОК ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ

Еволюція ринку електронної комерції.

Ринки інтернет-магазинів, електронних платежів, інтернетбанкінга, криптовалюта і ін.

Можливості ринку електронної комерції C2C (Consumer-to Consumer).

Основи монетизації мережеских спільнот.

4. ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ЕЛЕКТРОННИМ БІЗНЕСОМ ТА ЕЛЕКТРОННОЮ КОМЕРЦІЄЮ

Недобросовісна конкуренція.

Промислове шпигунство.

Захист інтелектуальної власності.

Проблема захисту інформації та особистих даних.

Шляхи вирішення проблеми шахрайства в мережі Інтернет.

5. ЦИФРОВИЙ ЕКОНОМІКА І ІНДУСТРІЯ 4.0: ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕЛЕКТРОННОГО БІЗНЕСУ ТА ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ

Світові тренди розвитку цифрової економіки.

Виклики епохи мобільного інтернету і мобільної комерції.

Подальша інтеграція інформаційних технологій в управління офлайновими і онлайновими компаніями.

Управління ланцюгами поставок (SCM). Розвиток віртуальних бірж.

Е-Уряд.

Sharing Economy: нова модель спільного споживання.

BIG DATA як інструмент клієнтономікі.

Індустрія 4.0: Інтернет речей (IoT), віртуальна і доповнена реальність (VR і AR), роботизація, Multi-D принтери.

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Комплексне практичне завдання. Розробка сучасної моделі електронної економіки в рамках обраної галузі.

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення*

На лекційних та практичних заняттях обов'язково мати з собою гаджети зі стільниковим інтернетом.

На практичних заняттях ПК з доступом до мережі інтернет.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Поточна успішність складається з успішності за два колоквиуми (кожний максимально оцінюється у 15 балів) та оцінок за роботу на семінарських/практичних заняттях (оцінюється 14 занять, участь у занятті максимально може принести здобувачу вищої освіти 5 балів). Отримані бали за колоквиуми та семінарські/практичні заняття додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Підсумкове оцінювання	Екзамен відбувається у формі письмового іспиту, екзаменаційні білети являють 20 тестових запитань, 1 відкрите запитання.
------------------------------	--

(якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку)	Кожний тест має один правильний варіант відповіді. Правильна відповідь на запитання тесту оцінюється у 4 бали. Правильна відповідь на відкрите запитання оцінюється у 20 балів. Відкриті запитання оцінюються шляхом співставлення з еталонними відповідями. Максимальна кількість балів за екзамен: 100
Практичні / Семінарські заняття	Ділові ігри та панельні вправи, де відпрацьовуються навички індивідуальної та командної роботи. Розгляд та обговорення кейсів (відеокейсів). Розв'язання задач. Максимально оцінюються у 70 балів (14 занять×5 балів/заняття).
Колоквіуми	Охоплюють матеріали лекційного курсу. Містять тести та відкриті запитання. Максимально оцінюються у 30 балів (2 колоквіуми×15балів/колоквіум).

6.3. Критерії оцінювання *письмових колоквіумів*:

10 тестових завдань з чотирма варіантами відповідей, 1 правильна відповідь оцінюється у 1 бал.

Відкрите питання – 1 правильна відповідь оцінюється в 5 балів, причому:

5 балів – відповідність еталону, наведення прикладів з додаткової літератури

4 бали – відповідність еталону, правильна мова викладення матеріалу.

3 бали – відповідність еталону, помилки в граматиці та/або орфографії.

2 бали – зміст відповіді має стосунок до предмету запитання, проте не відповідає еталону, містить суттєві граматичні та орфографічні помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення.

1 бал – наявність текстової відповіді, яка не відповідає еталону, та/або не має стосунку до предмету запитання, містить суттєві граматичні та орфографічні помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення.

6.4 Критерії оцінювання *ділових ігор* доводяться викладачем до відома здобувачів вищої освіти перед початком кожної ділової гри у вигляді правил та умов отримання оцінки. При цьому до уваги береться результат команди, злагодженість дій учасників, правильність виконання інструкцій, розподіл обов'язків між учасниками команди. У залежності від специфіки ділової гри зазначені умови можуть доповнюватися або змінюватися.

6.5. Критерії оцінювання *розв'язання задач*

5 балів: отримано правильну відповідь (згідно з еталоном), використано формулу з поясненням змісту окремих її складових, зазначено одиниці виміру.

4 бали: отримано правильну відповідь з незначними неточностями згідно з еталоном, відсутня формула та/або пояснення змісту окремих складових, або не зазначено одиниці виміру.

3 бали: отримано неправильну відповідь, проте використано формулу з поясненням змісту окремих її складових, зазначено одиниці виміру.

2 бали: отримано неправильну відповідь, проте не використано формулу з

поясненням змісту окремих її складових та/або не зазначено одиниці виміру.

1 бал: наведено неправильну відповідь, до якої не надано жодних пояснень.

6.6. Критерії оцінювання *дискусій*:

5 балів: активна участь у дискусії (виступи, коментарі, активне слухання), володіння навчальним матеріалом, наведення аргументованих відповідей із посиланням на джерела.

4 бали: активна участь у дискусії (виступи, коментарі, активне слухання), володіння навчальним матеріалом з незначними помилками за сутністю обговорюваних питань.

3 бали: активна участь у дискусії (виступи, коментарі, активне слухання) без достатнього володіння навчальним матеріалом, що має стосунок до теми обговорення.

2 бали: залученість до дискусії викладачем, неухважність, відсутність достатніх знань про предмет обговорення.

1 бал: залученість до дискусії викладачем, небажання брати участь в дискусії, відсутність достатніх знань про предмет обговорення.

6.7. Критерії оцінювання *есе* (індивідуального письмового самостійного завдання невеликого обсягу – від 2 до 4 аркушів А4, виконаного у вільному стилі, що відображає власні погляди автора на проблему або питання):

5 балів: наявність заголовку, вступу, однієї-двох тез та аргументів на їхню користь, логічного взаємозв'язку між тезою та аргументами, правильна мова викладення, наявність висновку, дотримання встановленого обсягу.

4 бали: наявність заголовку, вступу, однієї-двох тез та аргументів на їхню користь, незначні помилки логічного характеру між наведеною тезою та аргументами, незначні помилки у мові викладення, наявність висновку, дотримання встановленого обсягу.

3 бали: відсутність одного з обов'язкових структурних елементів есе (заголовку, вступу, однієї-двох тез та аргументів, висновку), наявність орфографічних та/або граматичних помилок або недотримання встановленого обсягу.

2 бали: відсутність одного з обов'язкових структурних елементів есе (заголовку, вступу, однієї-двох тез та аргументів, висновку), відсутність переконливих аргументів на користь тези, значна кількість орфографічних та/або граматичних помилок та/або недотримання встановленого обсягу.

1 бал: неструктурованість роботи, недотримання встановленого обсягу, велика кількість орфографічних та/або граматичних помилок, відсутність переконливих аргументів на користь тези.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату

(відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка". http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Офіс365 та відвідування групи у Teams, перегляд новин на Телеграм-каналі.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота з дистанційним курсом «Інтернет трейдинг та біржові інформаційні системи» (www.do.nmu.org.ua).

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту або до групи в Телеграм.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи. Здобувачу вищої освіти, чий стан здоров'я є незадовільним і може вплинути на здоров'я інших здобувачів вищої освіти, буде пропонуватися залишити заняття (така відсутність вважатиметься пропуском з причини хвороби). Практичні заняття не проводяться повторно, ці оцінки неможливо отримати під час консультації, це саме стосується і колоквиумів. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно - в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

7.4 Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.5. Бонуси

Здобувачі вищої освіти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та мають написаний конспект лекцій отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.

7.6. Участь в анкетуванні

Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувача вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на ваші університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «Інтернет трейдинг та біржові інформаційні системи».

8. Рекомендовані джерела інформації

1. Про електронну комерцію. Закон України від 03.09.2015 № 0957 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?pf3516=0957&skl=9.

2. Тардаскіна Т. М. Електронна комерція : навчальний посібник / Тардаскіна Т. М., Стрельчук Є. М., Терешко Ю. В. – Одеса : ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2011. – 244 с.

3. Електронна комерція : Навч. посібник / А. М. Береза, І. А. Козак, Ф. А. Левченко та ін. – К. : КНЕУ, 2012. – 326 с.

4. Краус Н. М., Клаус К. М. Інноваційне табло України. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. – 2017. – № 6. URL: <http://www.easterneuropeebm.in.ua/6-2017-ukr>.

5. Криворучко О. С., Краус Н. М. Імперативи формування та доміанти розвитку цифрової економіки у сучасному парадигмальному контексті. Парадигмальні зрушення в економічній теорії XIX ст.: III Міжнародна науково-практична конференція, 2–3 лист. 2017 р.: тези доповідей. Київ: КНУ ім. Т. Шевченка, 2017. С. 681–685.

6. Олексюк Л. В. Законодавче регулювання ідентифікації фізичних та юридичних осіб в електронних урядуванні, демократії та комерції Державне управління: удосконалення та розвиток. 2017. № 4. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua>.

7. Industrie 4.0 in a Global Context Strategies for Cooperating with International Partners / H. Kagermann, R. Anderl, J. Gausemeier, G. Schuh, W. Wahlster (Eds.); acatech STUDY. Herbert Utz Verlag GmbH, 2016. 74 p.

8. Ralf C. Schlaepfer, Markus Koch, Philioo Merkofer. Industry 4.0. Challenges and solutions for the digital transformation and use of exponential technologies [Електронний ресурс] // Deloitte. – Режим доступу: <http://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/ch/Documents/manufacturing/ch/en/manufacturing/industry/4/0/24102014.pdf>

9. Lorenz M. Man and Machine in Industry 4.0. How Will Technology Transform the Industrial Workforce Through 2025? [Електронний ресурс] / M. Lorenz, M. RuE mann, R. Strack, K. Lasse Lueth, M. Bolle — 2015. Режим доступу: <https://www.bcgperspectives.com/content/articles/technology/business/transformation/engineered/products/infrastructure/man/machine/industry/4/#chapter1>